

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Ετήσια Έκθεση
2023

Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας των
Φύλων στους Δήμους και τις Περιφέρειες

Αθήνα, Ιούλιος 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
& ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8, Αθήνα Τ.Κ. 105 59

Τηλέφωνο:214 40 55 251 - 245

web:www.isotita.gr

e-mail:info@isotita.gr, gramggif@isotita.gr

facebook:<https://www.facebook.com/ggdopif>

Ερευνητική - Συντακτική ομάδα:

Νικολίνα Γκαύρου, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (Γραφείο Υποστήριξης -Helpdesk- Ισότητας των Φύλων)

Στέλλα Μάλλιου, στέλεχος Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (Γραφείο Υποστήριξης -Helpdesk- Ισότητας των Φύλων)

Ισμήνη Σιούλα-Γεωργουλέα, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)

Δημήτρης Σγουρινάκης, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)

Επιμέλεια κειμένου:

Δημήτρης Σγουρινάκης, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)

Συντομογραφίες

Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΔΕΠΙΣ
Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΠΕΠΙΣ
Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	ΓΓΙΑΔ
Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης	ΟΤΑ
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων	ΕΣΔΙΦ
Council of European Municipalities and Regions	CEMR
Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης	ΕΣΠΑ
Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας	ΟΕΥ
Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου	ΝΠΔΔ
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης	ΕΕΤΑΑ
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων)	ΓΓΙΦ
Συλλογική Απόφαση Έργων Περιφέρειας	ΣΑΕΠ
Ένωση Περιφερειών Ελλάδας	ΕΝΠΕ
Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας	ΚΕΔΕ
Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων	ΕΣΙΦ
Συμβουλευτικό Κέντρο	ΣΚ
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	ΕΚΚΑ
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας των Φύλων	ΚΕΘΙ
Ελληνική Αστυνομία	ΕΛΑΣ
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	ΜΜΕ
Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας	ΓΣΕΕ
Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο	ΔΗΠΕΘΕ
Κέντρο Ανοιχτής Φιλοξενίας Προσφύγων	ΚΑΦΠ
Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	ΚΔΑΠ
Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων	ΚΑΠΗ
Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας	ΚΕΠΑ

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Υφυπουργού	4
Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέα.....	5
1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία	6
2. Μεθοδολογία Έρευνας	10
3. Ευρήματα της Έρευνας	13
3.1. Ένταξη Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες.....	13
3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)	17
3.3. Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)	20
3.4. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών	21
3.5. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.....	23
4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές	27
5. Συμπεράσματα.....	31
6. Βιβλιογραφία	33
Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου	34

Χαιρετισμός Υφυπουργού

Οι πολιτικές ισότητας και τα ακανθώδη ζητήματα πολλαπλών διακρίσεων σε βάρος των γυναικών δεν μπορούν και δεν πρέπει να απασχολούν μόνο την κεντρική κυβέρνηση. Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί κρίσιμο συνεκτικό παράγοντα μεταξύ της τοπικής κοινωνίας και των εθνικών πολιτικών, η αφομοίωση των οποίων και η μετουσίωση τους σε μεταρρυθμίσεις και δράσεις εθνικού και τοπικού επιπέδου, βασίζεται αναπόδραστα σε μια ουσιαστική και εποικοδομητική συνεργασία με τους Δήμους και τις Περιφέρειες μας.

Τα τοπικά όργανα και οι αρχές έχουν στην διάθεση τους πολύτιμα εφόδια, ώστε να εναρμονίσουν και να προωθήσουν πολιτικές στην κατεύθυνση της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου. Οι Δημοτικές και Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας καθώς και οι εσωτερικές και διεθνείς κατευθύνσεις στα ζητήματα ίσης μεταχείρισης, έχουν ως στόχο μεσοπρόθεσμα να αναμορφώσουν άρδην το τοπίο της έμφυλης ισορροπίας και της διασφάλισης των ίσων δικαιωμάτων των γυναικών, με τους Δήμους και τις Περιφέρειες να αναδεικνύονται σε πρωταγωνιστές αυτής της σπουδαίας προσπάθειας.

Αναντίρρητα, η πρόοδος στα ζητήματα της έμφυλης ισότητας τα τελευταία χρόνια υπήρξε ραγδαία. Ωστόσο, οφείλουμε και θα προχωρήσουμε σε τολμηρές πρωτοβουλίες που θα αντιμετωπίζουν τα ζητήματα έμφυλης βίας ολιστικά, θέτοντας παράλληλα στέρεες βάσεις για τη βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στους χώρους εργασίας και την πολιτική. Η τοπική αυτοδιοίκηση, όντας το κοντινότερο και πιο προσφιλές στους πολίτες, κέντρο λήψης αποφάσεων, μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης των εξελίξεων στην κατεύθυνση αυτή, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή και τη δράση των γυναικών σε όλο το πολύπλευρο φάσμα των δραστηριοτήτων της.

Στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, πιστεύουμε βαθιά στην ανάγκη και οι δυο βαθμοί της αυτοδιοίκησης να είναι ευαισθητοποιημένοι, να υιοθετούν και να προάγουν καινοτόμες και ουσιαστικές δράσεις που στοχεύουν στην έμφυλη ισορροπία. Συνεργαζόμαστε στενά και επιδιώκουμε την περαιτέρω ενίσχυση αυτής της αγαστής συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου και των αρμόδιων τοπικών φορέων, για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ρηξικέλευθων πολιτικών που θα παράξουν απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα, διασφαλίζοντας την ουσιαστική ισότητα για όλους, σε κάθε μικρή ή μεγάλη γωνιά της πατρίδας μας.

Κατερίνα Παπακώστα – Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέα

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί κρίσιμο και καθοριστικό παράγοντα στα ζητήματα της ισότητας των φύλων και εμείς στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιδιώκουμε να έχουμε τη αυτοδιοίκηση συνοδοιπόρο μας.

Οι Επιτροπές Ισότητας σε δήμους και περιφέρειες –ΔΕΠΙΣ, ΠΕΠΙΣ- είναι ένα εργαλείο το οποίο έχουμε στηρίξει και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε με συναντήσεις, ανταλλαγή απόψεων και κοινές δράσεις. Η παρουσία των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, στα κοινά και σε υψηλές θέσεις ευθύνης είναι μια βασική μας προτεραιότητα.

Και στις τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές η εκλογή των γυναικών υπήρξε εξαιρετικά περιορισμένη, χαρακτηριστικό το αρνητικό παράδειγμα της μη εκλογής καμίας γυναίκας στη θέση του περιφερειάρχη.

Επομένως, συνεχίζουμε να επενδύουμε στην έμφυλη ισότητα, συνεχίζουμε να υλοποιούμε μεσομακροπρόθεσμες στρατηγικές προς την ενίσχυση ισόρροπα της παρουσίας τους σε κάθε τομέα και επιδιώκουμε να καταγράφουμε και να αξιολογούμε τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών μας.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας συνεχίζει και θα συνεχίσει να στοχεύει στην αντιμετώπιση και εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, των πολλαπλών διακρίσεων που βιώνουν, να επενδύει στην πρόληψη αλλά και να διασφαλίζει την ισόρροπη συμμετοχή στη δημόσια και ιδιωτική σφαίρα.

Δρ Ζέφη Δημαδάμα – Γενική Γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία

Ο νόμος 4604/2019 για την «Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας» έθεσε το πλαίσιο άσκησης πολιτικής για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 5 του Ν. 4604/2019 στις αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού για την πρώθηση της ισότητας των φύλων προστέθηκε η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΔΙΦ) και πρωτοβουλιών για την πρώθηση της ισότητας των φύλων εντός των διοικητικών τους ορίων, καθώς και την εφαρμογή του εργαλείου της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες», με την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτή για την πρώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων.

Το ισχύον πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας στους Δήμους περιλαμβάνει τα παρακάτω εργαλεία, διοικητικές υπηρεσίες και συλλογικά όργανα:

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) σε συνεργασία με φορείς από διάφορες χώρες με στόχο οι Δήμοι και οι Περιφέρειες να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές τους καθώς και την υλοποίηση, εντός την επικράτειάς τους, των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτήν.

Μέσω της Χάρτας Ισότητας οι υπογράφουσες Αρχές ενθαρρύνονται, χωρίς να δεσμεύονται νομικά, να υλοποιήσουν πολιτικές και να ορίσουν δράσεις για την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, καθώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το εγγύτερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης και οφείλει να συμβάλλει στη δημιουργία μίας δημοκρατικής και ανοιχτής κοινωνίας, αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες υπέρ της ισότητας των φύλων.

Στο πλαίσιο αυτό ήδη από το 2011, η ΓΓΙΑΔ, μέσα από το Έργο «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο» και τη συγχρηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, προχώρησε στην έκδοση της Ευρωπαϊκής Χάρτας και ξεκίνησε τη διαδικασία υπογραφής της από Δήμους και Περιφέρειες ενώ εκπόνησε το σχετικό Οδηγό Εφαρμογής της Χάρτας. Ο Οδηγός Εφαρμογής, κινούμενος και προς την κατεύθυνση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, εξειδικεύει τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στη Χάρτα και που καλείται να υλοποιήσει ο κάθε φορέας αυτοδιοίκησης.

Υπηρεσιακές μονάδες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), στην αρμοδιότητα των Δήμων περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των πολιτικών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό (δημοτικό) επίπεδο. Οι αρμοδιότητες αυτές θα υλοποιούνται από την Υπηρεσιακή Μονάδα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας, η οποία απαιτείται να προβλεφθεί στους υπό σύσταση Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) των νέων Δήμων. Παράλληλα, στο άρθρο 103, προβλέφθηκε η συγχώνευση νομικών προσώπων, έτσι ώστε κάθε Δήμος να μπορεί να έχει έως δύο Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, στα Πρότυπα Σχέδια Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών που σχεδίασε η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) προβλέπεται η σύσταση Διεύθυνσης Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής Ισότητας στους πρότυπους ΟΕΥ των μεγάλων Δήμων (άνω των 60.000 κατοίκων). Οι μονάδες αυτές σύμφωνα με το νόμο Ν. 3852/2010 όφειλαν να ενταχθούν στους οργανισμούς των Δήμων έως το τέλος του 2012.

Στους υπόλοιπους Δήμους, για την ουσιαστική εφαρμογή των δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες, απαιτείται η σύσταση αντίστοιχης Υπηρεσιακής Μονάδας Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (τμήμα, γραφείο, ομάδα έργου κ.λπ.), ανάλογα με το μέγεθος και τη γεωγραφική θέση κάθε Δήμου που προτείνεται από την ΕΕΤΑΑ. Στόχος της Μονάδας αυτής είναι να επιτρέπει την ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και προγραμμάτων με την οπτική του φύλου, σχεδιάζοντας και μεριμνώντας για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς.

Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 6 του Ν. 4604/2019 θεσμοθετείται και η σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το δημοτικό συμβούλιο, όργανο με τις εξής αρμοδιότητες:

α) σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο,

β) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής,

γ) συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες, κατά περίπτωση υπηρεσιακές μονάδες του δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο,

δ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 7 του Ν. 4604/2019, σε κάθε περιφέρεια συνιστάται Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, αποτελείται από εννέα μέλη και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) λαμβάνει υπόψη τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, με σκοπό την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές της περιφέρειας,

β) εισηγείται και συμμετέχει στην κατάρτιση περιφερειακού σχεδίου ισότητας,

γ) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της περιφέρειας τη λήψη αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής,

δ) συνεργάζεται με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας, τις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες της περιφέρειας, με το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας της περιφέρειας, καθώς και με λοιπές δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών,

ε) εισηγείται προς το περιφερειακό συμβούλιο την ένταξη έργων στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων Περιφέρειας (ΣΑΕΠ) που προωθούν τα ανωτέρω μέτρα και τις σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών,

στ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, στην περιφέρεια, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών,

ζ) επιδιώκει τη διασφάλιση και προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων μέσα από δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης πολιτών της περιφέρειας.

Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη.

Αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ

Με το άρθρο 8 του Ν. 4604/2019 τροποποιείται ο ν.3852/2010 και θεσμοθετούνται Αυτοτελή Γραφεία Ισότητας των Φύλων σε ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ τα οποία έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) ενημερώνουν τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια για την συγκρότηση της Περιφερειακής και της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, αντίστοιχα,

β) συνεργάζονται με τους δήμους και τις περιφέρειες, με σκοπό την ανάδειξη και υλοποίηση σχεδίων και δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την ισότητα των φύλων,

γ) συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων και των περιφερειών για την κατάρτιση τοπικού και περιφερειακού σχεδίου δράσης για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση,

δ) συνεργάζονται με τις αιρετές και υποψήφιες αιρετές γυναίκες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη δικτύων συνεργασιών με τους φορείς της αυτοδιοίκησης, με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση,

ε) ενημερώνουν τις γυναίκες για τις δράσεις των Γραφείων Ισότητας, της ΓΓΙΑΔ και άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των φύλων.

Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ)

Με το άρθρο 20, Ν. 4808/2021, έγινε τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4604/2019 σύμφωνα με την οποία συνιστάται συλλογικό συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο με την ονομασία «Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων» (ΕΣΙΦ), το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και έχει την αρμοδιότητα να διεξάγει διαβούλευση με γυναικείες οργανώσεις και οργανώσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων, κοινωνικούς φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εκπροσώπους των τμημάτων ισότητας ή εν γένει των οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, εκπροσώπους των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και εκπροσώπους ανεξάρτητων αρχών με σκοπό την υποβολή προτάσεων προς τη ΓΓΙΑΔ για την υιοθέτηση πολιτικών και δράσεων που προωθούν την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών και δράσεων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία.

2. Μεθοδολογία Έρευνας

Στο πλαίσιο της καταγραφής των δράσεων προώθησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους και τις Περιφέρειες, η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διεξήγαγε φέτος, όπως και τα τελευταία 6 χρόνια, πρωτογενή έρευνα την οποία απηύθυνε στο σύνολο των Δήμων και των Περιφερειών της χώρας.

Τα Τμήματα που συνεργάστηκαν για την διεξαγωγή της Έρευνας ανήκουν στην Διεύθυνση Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων και είναι τα παρακάτω:

- Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)
- Τμήμα Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Η Έρευνα περιλαμβάνει 27 ερωτήματα στον κύριο κορμό και 7 εισαγωγικά ερωτήματα που σκοπό έχουν την καταγραφή των γενικών στοιχείων κάθε Δήμου και Περιφέρειας και της ιδιότητας της υπεύθυνης/του υπεύθυνου συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου. Τα 16 από τα 27 ερωτήματα του κύριου κορμού αφορούν ζητήματα αρμοδιοτήτων, ένταξης, συνεργασιών και παραπομπής θεμάτων ισότητας των φύλων και περιστατικών βίας κατά των γυναικών. 10 ερωτήματα αφορούν την περιγραφή των δράσεων, οι οποίες υλοποιήθηκαν από τους Δήμους και τις Περιφέρειες με σκοπό την προώθηση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Τέλος, συμπεριλήφθηκε 1 γενικότερο ερώτημα με σκοπό την καταγραφή των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες του συγκεκριμένου ΟΤΑ.

Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε αρχικά σε ηλεκτρονική μορφή προς τις Δημοτικές και Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων και στη συνέχεια στάλθηκε στα αρμόδια, κατά περίπτωση, όργανα της Διοίκησης για θέματα ισότητας των φύλων, όπου αυτά ήταν διαθέσιμα.

Η χρονική περίοδος που ζητήθηκε να ληφθεί υπόψη για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι το έτος 2023 (έτος αναφοράς) και η αποστολή των ερωτηματολογίων προς τους Δήμους και τις Περιφέρειες πραγματοποιήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024.

Για τη διαμόρφωση του τελικού στατιστικού προϊόντος ήταν απαραίτητη η επεξεργασία των δεδομένων-απαντήσεων με τα κατάλληλα τεστ στατιστικής σημαντικότητας των ευρημάτων, η διαγραφή των διπλών εγγραφών, η διατήρηση στη βάση δεδομένων των μεταγενέστερων απαντήσεων έναντι των προγενέστερων, όταν αυτές προέρχονται από τον ίδιο Δήμο ή την ίδια Περιφέρεια, η ομαδοποίηση των απαντήσεων, η κατά περίπτωση απόρριψη των ακραίων τιμών ως εσφαλμένων (αφού πρώτα διασταυρώθηκε η εγκυρότητά τους) καθώς επίσης και η, κατά περίπτωση, αντικατάστασή τους.

Η στατιστική επεξεργασία των απαντήσεων του ερωτηματολογίου, η συγγραφή της Ετήσιας Έκθεσης καθώς και η γραφιστική απεικόνιση των γραφημάτων της Έρευνας ξεκίνησε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024, περίοδος κατά την οποία αποφασίστηκε η λήξη της προθεσμίας για αποδοχή ηλεκτρονικών απαντήσεων.

Από το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας στους οποίους στάλθηκαν τα ερωτηματολόγια, απάντησαν 166 Δήμοι, δηλαδή ακριβώς το 50%. Το ποσοστό αυτό χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητικό. Κατά τα προηγούμενα έτη διεξαγωγής της Έρευνας είχαμε αναλυτικά: 203 απαντήσεις το 2022, 201 απαντήσεις το 2021, 178 απαντήσεις το 2020, 120 απαντήσεις το 2019, 104 απαντήσεις το 2018, 110 απαντήσεις το 2017. Η μικρή συμμετοχή οφείλεται στην επανασύσταση των νέων Δημοτικών και Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας, εξαιτίας των Αυτοδιοικητικών Εκλογών που διεξήχθησαν τον Οκτώβριο 2023. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων δεν είχαν συσταθεί σε όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες, οι Επιτροπές Ισότητας, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν αρμόδια πρόσωπα που θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στο αίτημα της ΓΓΙΑΔ για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Πάρα όμως τον μικρότερο αριθμό των ερωτηματολογίων, η κατανομή του αριθμού των δράσεων που υλοποιήθηκαν ανά Δήμο ή Περιφέρεια εμφανίζεται ελαφρώς αυξημένη. Πιο συγκεκριμένα, ενώ στην προηγούμενη Ετήσια Έκθεση για το έτος 2022 καταγράφηκαν 575 δράσεις σε 203 Δήμους δηλαδή περίπου 2,8 δράσεις ανά Δήμο, στην φετινή Ετήσια Έκθεση φαίνεται να έχουμε μικρή αύξηση στον αριθμό δράσεων ανά Δήμο, που πλησιάζει τις 3 δράσεις ανά Δήμο. Αντίστοιχα συμπεράσματα, αναφορικά με τον αριθμό των δράσεων, εξάγονται και στην περίπτωση των Περιφερειών.

Πίνακας 1 Δήμοι που απάντησαν στην Έρευνα

1.	Αγίας Βαρβάρας	43.	Δελφών	85.	Καστοριάς	127.	ΝοτίουΠηλίου
2.	Αγίου Νικολάου	44.	Διονύσου	86.	Κατερίνης	128.	Οιχαλίας
3.	ΑγίωνΑναργύρων - Καματερού	45.	Δίου - Ολύμπου	87.	Κεντρικής Κέρκυρας και Διαπόντιων Νήσων	129.	Ορεστιάδας
4.	Αιγάλεω	46.	Διρφύων - Μεσσαπίων	88.	Κερατσινίου - Δραπετσώνας	130.	Ορχομενού
5.	Αιγιαλείας	47.	Δομοκού	89.	Κηφισιάς	131.	Παγγαίου
6.	Αίγινας	48.	Δράμας	90.	Κισσάμου	132.	Παλαιού Φαλήρου
7.	Ακτίου - Βόνιτσας	49.	ΔυτικήςΑχαΐας	91.	Κοζάνης	133.	Παπάγου - Χολαργού
8.	Αλεξάνδρεια	50.	ΔυτικήςΣάμου	92.	Κόνιτσας	134.	Πάργας
9.	Αλεξανδρούπολης	51.	Δωδώνης	93.	Κορδελιού - Ευόσμου	135.	Πατρέων
10.	Αλίμου	52.	Δωρίδος	94.	Κορυδαλλού	136.	Πειραιάς
11.	Αλμωπίας	53.	Έδεσσας	95.	Κρωπίας	137.	Πέλλας
12.	Αμαρουσίου	54.	Ελασσόνας	96.	Κω	138.	Πεντέλης
13.	Αμπελοκήπων - Μενεμένης	55.	Ελευσίνας	97.	Λαγκαδά	139.	Περιστερίου
14.	Αμφίκλειας - Ελάτεια	56.	Ελληνικού - Αργυρούπολης	98.	Λαμιών	140.	Πολυγύρου
15.	Αμφιλοχίας	57.	Εορδαίας	99.	Λαυρεωτικής	141.	Πρέβεζας
16.	Ανατολικής Σάμου	58.	Ερμιονίδας	100.	Λεβαδέων	142.	Πύδνας - Κολυνδρού
17.	Ανάφης	59.	Ερύμανθου	101.	Λευκάδας	143.	Πυλαίας - Χορτιάτη
18.	Ανδραβίδας - Κυλλήνης	60.	Ευρώτα	102.	Λήμνου	144.	Ρεθύμνης
19.	Ανδρίτσαινας - Κρεσσένων	61.	Ζαγορίου	103.	Λοκρών	145.	Ρόδου
20.	Αντιπάρου	62.	Ζακύνθου	104.	Λουτρακίου - Περαχώρας - ΑγίωνΘεοδώρων	146.	Σερβίων
21.	Ανωγείων	63.	Ζαχάρως	105.	Μαλεβιζίου	147.	Σερρών
22.	Αποκορώνου	64.	Ζηρού	106.	Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας	148.	Σικυωνίων
23.	Αργιθέας	65.	Ζωγράφου	107.	Μαραθώνος	149.	Σουλίου
24.	Αργοστολίου	66.	Ηγουμενίτσας	108.	Μεσσήνης	150.	Σπάτων - Αρτέμιδος
25.	ΆργουςΟρεστικού	67.	Ήλιδας	109.	Μεταμόρφωσης	151.	Σύρου - Ερμούπολης
26.	Άρριανών	68.	Ηράκλειας	110.	Μετεώρων	152.	Τεμπών
27.	Άρταίων	69.	Ηρακλείου Αττικής	111.	Μετσόβου	153.	Τήλου
28.	Άρχανών - Αστερουσίων	70.	Ηρακλείου Κρήτης	112.	Μήλου	154.	Τήνου
29.	Αχαρνών	71.	Θέρμης	113.	Μονεμβασιάς	155.	Τοπείρου
30.	Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης	72.	Θεσσαλονίκης	114.	Μύκης	156.	Τρικκαίων
31.	Βελθεντού	73.	Θηβαίων	115.	Νάξου και ΜικρώνΚυκλάδων	157.	Τρίτολης
32.	Βέροιας	74.	ΙερήςΠόληςΜεσολογγίου	116.	Ναυπακτίας	158.	Τυρνάβου
33.	Βισαλτίας	75.	Ιλίου	117.	Νεάπολης Συκεών	159.	Υδρας
34.	ΒόρειωνΤζουμέρκων	76.	Ιστιαίας - Αιδηψού	118.	Νέας Ζίχνης	160.	Φαιστού
35.	Βριλησίων	77.	Καθάλας	119.	Νέας Ιωνίας	161.	Φιλοθέης - Ψυχικού
36.	Βύρωνα	78.	Καισαριανής	120.	Νέας Προποντίδας	162.	Φλώρινας
37.	Γαλατσίου	79.	Καλαμαριάς	121.	Νέας Φιλαδέλφειας - Νέας Χαλκιδόνας	163.	Χαλανδρίου
38.	Γαύδου	80.	Καλλιθέας	122.	Νεμέας	164.	Χαλκιδέων
39.	Γεωργίου Καραϊσκάκη	81.	Καρδίτσας	123.	Νέστου	165.	Χανίων
40.	Γλυφάδας	82.	Καρπάθου	124.	Νίκαιας - ΑγίουΙωάννηΡέντη	166.	Χερσονήσου
41.	Γορτυνίας	83.	Καρπενησίου	125.	Νικολάου Σκουφά		
42.	Γρεβενών	84.	Καρύστου	126.	Νισύρου		

Πίνακας 2 Περιφέρειες που απάντησαν στην Έρευνα

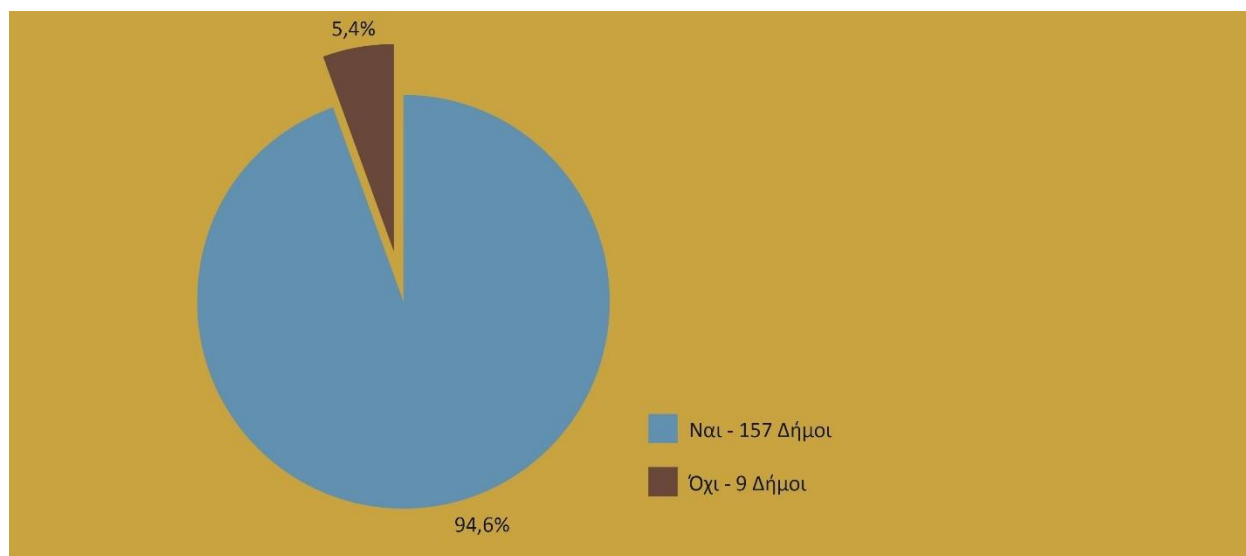
Κεντρικής Μακεδονίας	Δυτικής Μακεδονίας	Ηπείρου	ΙονίωνΝήσων	Κρήτης
----------------------	--------------------	---------	-------------	--------

3. Ευρήματα της Έρευνας

3.1. Ένταξη Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες

Ερώτηση 1: Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 1

Από τους 166 Δήμους οι οποίοι απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, οι 157, ποσοστό που φτάνει το 94,6%, δήλωσαν ότι γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες. Ενώ, μόλις 9 Δήμοι, δηλαδή το 5,4%, δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Χάρτα Ισότητας.

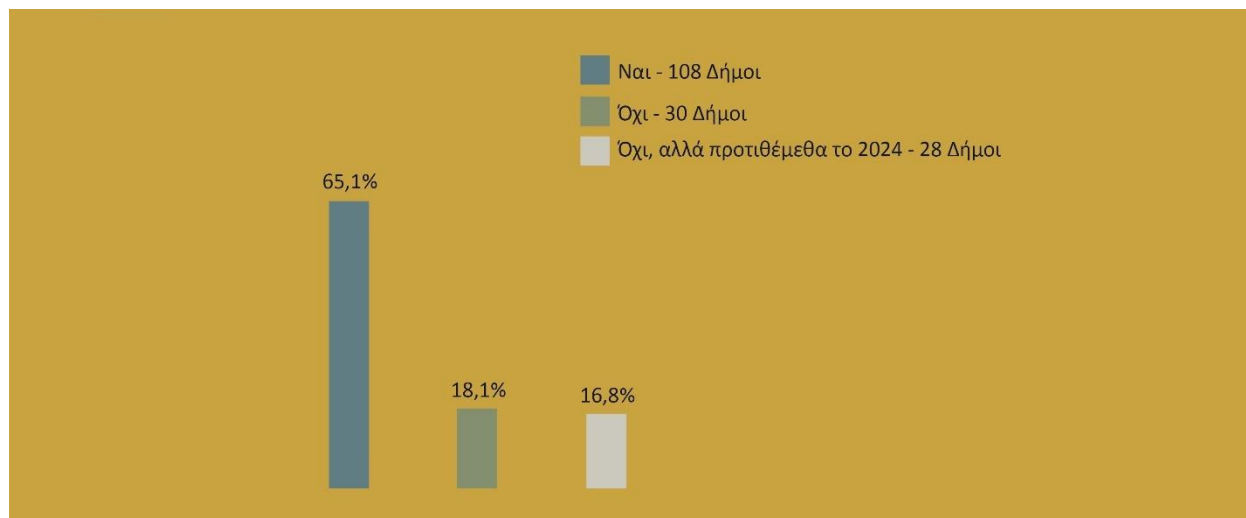
Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, από τους Δήμους που δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Χάρτα Ισότητας, οι 3 από αυτούς¹ την έχουν υπογράψει κατά την χρονική περίοδο 2011-2020, ενισχύοντας για ακόμα μια χρονιά τα ευρήματα των προηγούμενων Ετήσιων Εκθέσεων αναφορικά με την αδυναμία παραγωγής θεσμικής μνήμης, καθώς η υπογραφή της Χάρτας από την Δημοτική Αρχή δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διάχυση της πληροφορίας στη Διοίκηση ή στην επόμενη Δημοτική Αρχή.

Συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη αναφοράς της Ετήσιας Έκθεσης, το ποσοστό των Δήμων οι οποίοι απάντησαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση παραμένει σε σταθερά επίπεδα, γεγονός που δηλώνει την διατήρηση της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης, σε θέματα ισότητας φύλων, σε υψηλά και ικανοποιητικά επίπεδα.

¹ Δήμοι Βορείων Τζουμέρκων, Γαύδου και Ορχομενού

Ερώτηση 2: Έχετε υπογράψει την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 2

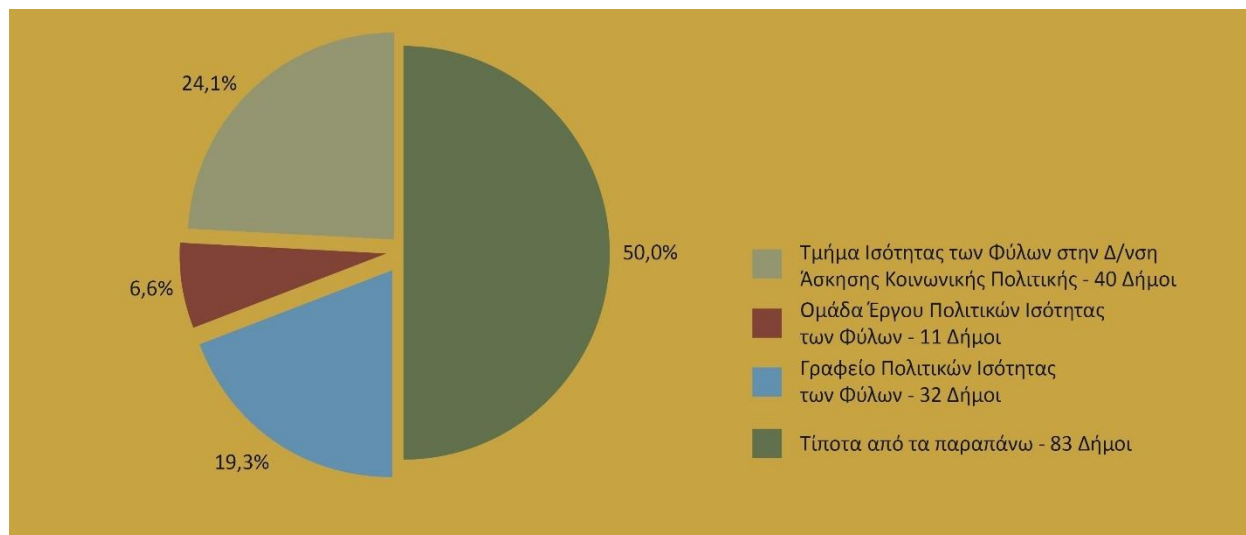
Με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, 108 Δήμοι (65,1%) δήλωσαν ότι έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας στις τοπικές κοινωνίες, ενώ 28 Δήμοι (16,8%) απάντησαν ότι προτιθενται να υπογράψουν την Χάρτα εντός του 2024. Οι 30 από τις 166 απαντήσεις στην ερώτηση για την υπογραφή της Χάρτας ήταν αρνητικές. Από τους εν λόγω 30 Δήμους, οι 15 έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας.

Με βάση τα δεδομένα που έχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) στην διάθεσή της έως σήμερα, από τους 166 Δήμους που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο οι 124 έχουν υπογράψει την Χάρτα Ισότητας. Δηλαδή, το ποσοστό το οποίο αντικατοπτρίζει τα πραγματικά δεδομένα των Δήμων με θετική απάντηση στην υπογραφή της Χάρτας ανέρχεται σε 74,7 ποσοστιαίες μονάδες.

Τέλος, αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα της Ισότητας των Φύλων, αρκετοί Δήμοι, μέχρι σήμερα, δυστυχώς δεν έχουν προχωρήσει στην υπογραφή της. Ο αριθμός των Δήμων που δεν έχουν υπογράψει την Χάρτα ανέρχεται σε 115 από το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας.

Ερώτηση 3: Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

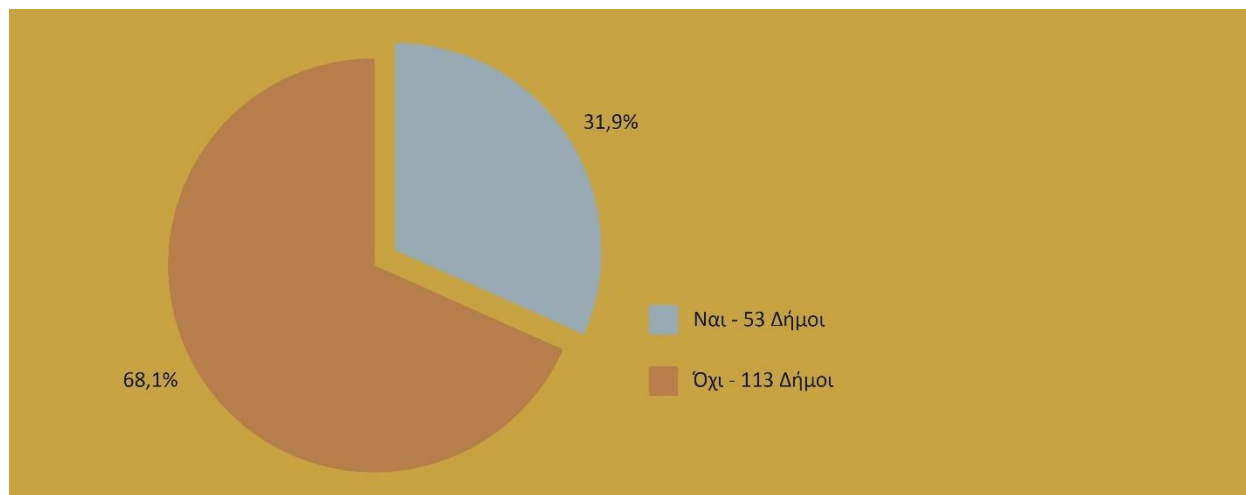
Γράφημα 3

Από το σύνολο των Δήμων που αποκρίθηκαν στην Έρευνα, το 50,0% δήλωσε ότι διαθέτει διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων. Πιο αναλυτικά, 40 Δήμοι (24,1%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Τμήμα Ισότητας των Φύλων, 11 Δήμοι (6,6%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων, ενώ 32 Δήμοι (19,3%) δήλωσαν ότι έχουν Γραφείο Πολιτικών Ισότητας.

Ερώτηση 4: Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

Γράφημα 4

Αναφορικά με το ερώτημα για τον ορισμό ειδικής/ού σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert), από τους 166 Δήμους που απάντησαν, οι 53 (31,9%) δήλωσαν ότι διαθέτουν αρμόδιο στέλεχος, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους 113 Δήμους (68,1%) οι οποίοι δήλωσαν ότι δεν διαθέτουν. Οι 23 Δήμοι, από τους 83 οι οποίοι απάντησαν στην *Ερώτηση 3* πως δεν διαθέτουν κάποια από τις τρεις διακριτές υπηρεσιακές μονάδες αρμόδια για θέματα ισότητας φύλων, δήλωσαν ότι διαθέτουν gender expert.

Ερώτηση 5: Εάν δεν διαθέτετε τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

Πολύ σημαντικό εύρημα της Έρευνας αποτελούν οι απαντήσεις των Δήμων που, κατά δήλωσή τους, δεν διαθέτουν Τμήμα Ισότητας Φύλων ή Ομάδα έργου Πολιτικών Ισότητας Φύλων ή Γραφείο Πολιτικών Ισότητας Φύλων αλλά διαθέτουν κάποια άλλη αρμόδια μονάδα για θέματα φύλου. Ο αριθμός των Δήμων αυτών ανέρχεται σε 99 (59,6%). Ενδεικτικά κάποιες από τις αρμόδιες μονάδες που καταγράφηκαν από τους Δήμους είναι οι παρακάτω:

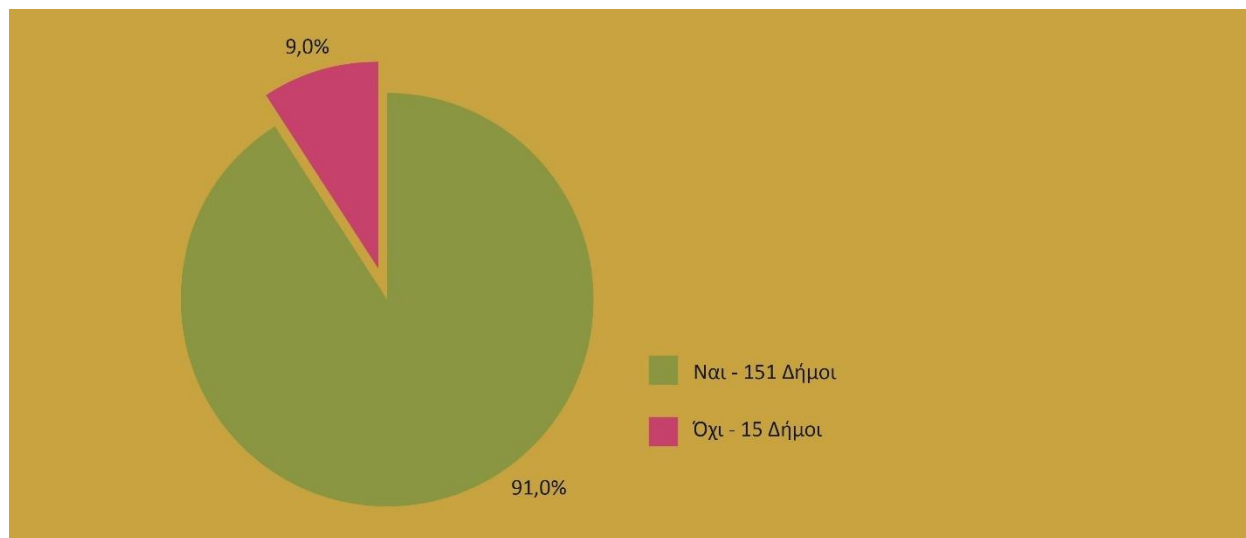
- Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)
- Συμβουλευτικό Κέντρο του Δήμου
- Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας
- Διεύθυνση/Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας/Μέριμνας/Πολιτικής & Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Κοινωνική Υπηρεσία
- Κέντρο Κοινότητας

Συμπερασματικά, από το σύνολο των 166 Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, το 63,9% (106 Δήμοι) διαθέτει τουλάχιστον ένα αρμόδιο όργανο (είτε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα, είτε κάποια αρμόδια μονάδα, είτε gender expert) για τα θέματα ισότητας φύλων.

3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Ερώτηση 6: Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Γράφημα 5

151 Δήμοι (91,0%) από το σύνολο των 166, απάντησαν θετικά στο 6^ο ερώτημα για το αν διαθέτουν Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ). Έτσι, στην συλλογή και την καταγραφή της πλειοψηφίας των δεδομένων της παρούσας Έρευνας συμμετείχαν είτε επικουρικά είτε αμιγώς οι Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων γεγονός που ενισχύει την αξιοπιστία του περιεχομένου της.

Πιο συγκεκριμένα, στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται η αύξηση του αριθμού των Δήμων που απάντησαν καταφατικά στο ερώτημα εάν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ καθώς επίσης φαίνεται και ο συνολικός αριθμός των Δήμων κατά δήλωσή τους στο ερωτηματολόγιο δεν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ, κατά την διάρκεια των 6 τελευταίων ετών:

Πίνακας 3

Διαθέτετε ΔΕΠΙΣ;	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ναι	38 Δήμοι (36,5%)	60 Δήμοι (50%)	140 Δήμοι (78,7%)	186 Δήμοι (92,5%)	183 Δήμοι (90,1%)	151 Δήμοι (91,0%)
Όχι	66 Δήμοι (63,5%)	60 Δήμοι (50%)	38 Δήμοι (21,3%)	15 Δήμοι (7,5%)	20 Δήμοι (9,9%)	15 Δήμοι (9,0%)

Στηριζόμενοι στα πραγματικά στοιχεία που έχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) στην διάθεσή της, το σύνολο των Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, έχουν συστήσει ΔΕΠΙΣ κατά την διάρκεια των ετών 2021–2024.

Αναφορικά με το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, έχουμε την σύσταση 327 ΔΕΠΙΣ. Το ποσοστό κάλυψης ξεπερνάει το 98,5% και αυξάνεται κάθε χρόνο.

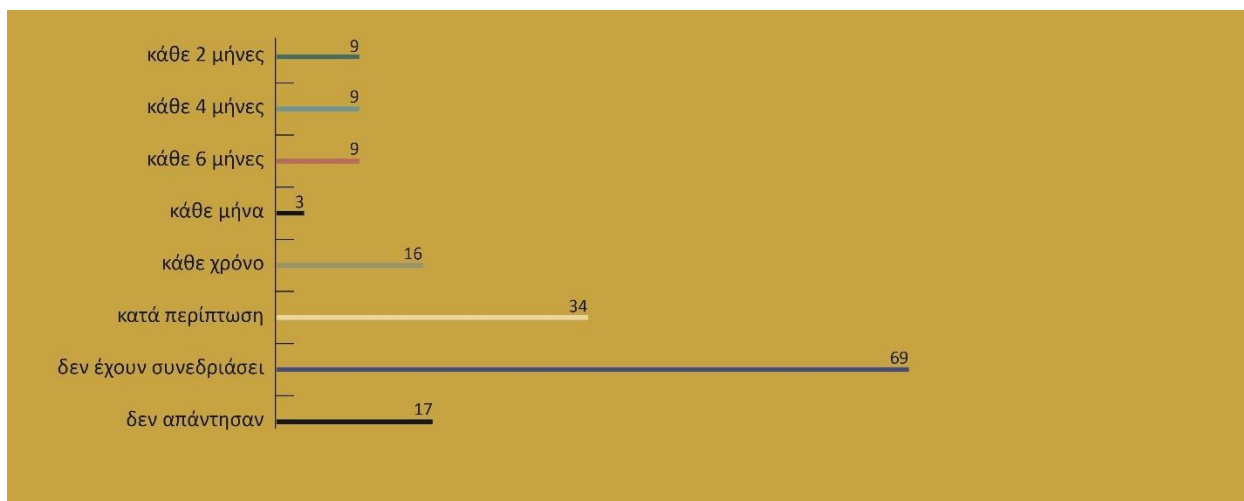
Οι 5 Δήμοι που δεν έχουν προχωρήσει στην σύσταση ΔΕΠΙΣ μέχρι την ημερομηνία συγγραφής της Έκθεσης είναι:

- Δήμος Αγκιστρίου
- Δήμος Αριστοτέλη
- Δήμος Κιμώλου
- Δήμος Κυθήρων
- Δήμος Ωρωπού

Όπως ήταν προγραμματισμένο, με την λήξη του έτους 2023, έληξαν οι θητείες όλων των ΔΕΠΙΣ της χώρας λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών που πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 2023. Κατά την διάρκεια του 2024 που διανύουμε και μέχρι την ημερομηνία συγγραφής της Έκθεσης, έχουν επανασυσταθεί 247 Επιτροπές Ισότητας, ενώ η επανασύσταση (εκλογή νέων μελών) των ΔΕΠΙΣ σε 85 Δήμους είναι σε εξέλιξη.

Ερώτηση 7: Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2023;

Γράφημα 6

Πιο αναλυτικά και με βάση το παραπάνω γράφημα, 9 από τους Δήμους δήλωσαν ότι η συχνότητα των συνεδριάσεων της ΔΕΠΙΣ για το 2023 ήταν κάθε 2 μήνες. Κάθε 4 μήνες δήλωσαν ότι συνεδρίασαν επίσης 9 ΔΕΠΙΣ Δήμων. Ακόμα 9 Δήμοι δήλωσαν συχνότητα κάθε 6 μήνες. Κάθε μήνα δήλωσαν ότι συνεδρίασαν

οι ΔΕΠΙΣ 3 Δήμων ενώ κάθε χρόνο δήλωσαν 16 Δήμοι. Οι ΔΕΠΙΣ που συνεδρίασαν κατά περίπτωση ήταν 34.

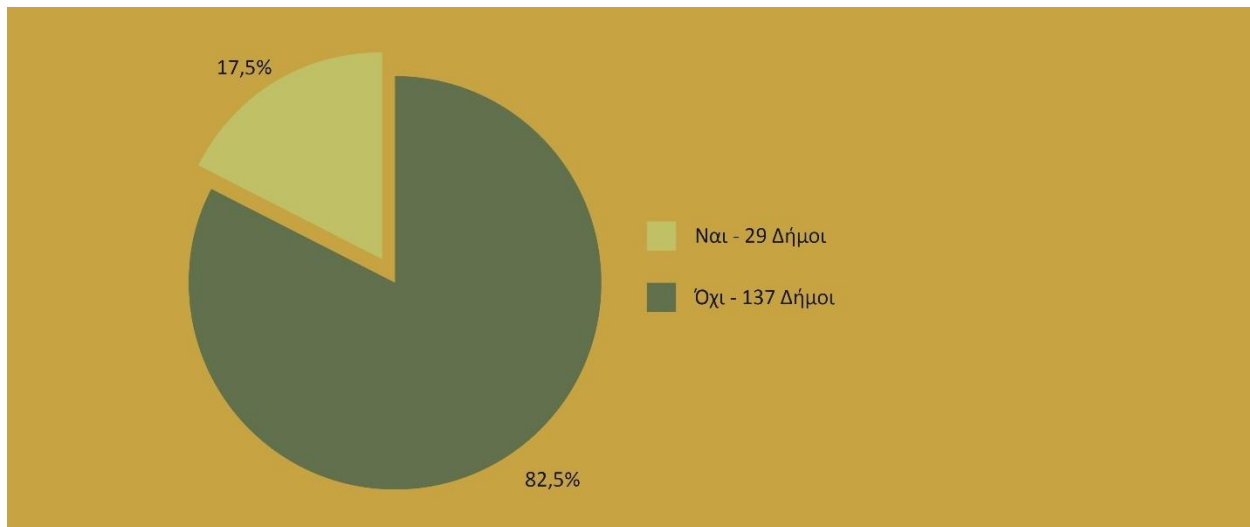
Ερώτηση 8: Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/σεις της ΔΕΠΙΣ;

Μερικές από τις βασικές αφορμές για τις κατά περίπτωση συνεδριάσεις των ΔΕΠΙΣ ήταν οι παρακάτω:

- Σχεδιασμός δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης - Σχεδιασμός επετειακών δράσεων
- Επικαιρότητα
- Σύσταση της Επιτροπής - Σύνταξη κανονισμού λειτουργίας - Γνωριμία μελών
- Θέματα Ισότητας των Φύλων - Ενημερώσεις και αιτήματα πολιτών
- Δικτυώσεις με Περιφερειακές και άλλες Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων
- Έγκριση, σχεδιασμός υλοποίησης και εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων

Ερώτηση 9: Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

Γράφημα 7

Η παραπάνω ερώτηση αποτυπώνει την δικτύωση των ΔΕΠΙΣ σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4604/2019. Αρνητική απάντηση στην συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ έδωσαν 137 Δήμοι (82,5%). Οι υπόλοιποι 29 Δήμοι δήλωσαν, στην πλειοψηφία τους, ότι συνεργάζονται με ΔΕΠΙΣ όμορων Δήμων. Πιο συγκεκριμένα, κάποιες από τις συνεργασίες σταχυολογούνται παρακάτω:

- ΔΕΠΙΣ Κηφισιάς με όλες τις ΔΕΠΙΣ του Βόρειου Τομέα Αθηνών και αντίστροφα,
- ΔΕΠΙΣ Παλαιού Φαλήρου με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Αγίου Δημητρίου, Αμαρουσίου και Ωρωπού,
- ΔΕΠΙΣ Αγίου Νικολάου και Χανίων με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Ηρακλείου και Σητείας και την ΠΕΠΙΣ Κρήτης,
- ΔΕΠΙΣ Βέροιας με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων Αλεξάνδρειας και Νάουσας,
- ΔΕΠΙΣ Κοζάνης με τις ΔΕΠΙΣ Σερβίων, Θεσσαλονίκης, Λαμίας και με την ΠΕΠΙΣ Δυτικής Μακεδονίας.

3.3. Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)

Σε αυτή την ενότητα θα αναφερθούμε συνοπτικά στα ευρήματα της Έρευνας που αφορά τις Περιφέρειες. Οι Περιφέρειες που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο ήταν 5:

- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Περιφέρεια Ηπείρου
- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
- Περιφέρεια Κρήτης

Οι συνεδριάσεις των ΠΕΠΙΣ καταγράφηκε ότι πραγματοποιούνται μία με δύο φορές τον χρόνο ή κατά περίπτωση. 2 από τις 5 ΠΕΠΙΣ δεν συνεδρίασαν μέσα στο 2023. Η πλειοψηφία των Επιτροπών βρίσκεται σε συνεργασία με ΔΕΠΙΣ της Περιφέρειας. Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν από ΠΕΠΙΣ για το έτος 2023 ανέρχονται σε 18 με την πλειοψηφία αυτών (15 δράσεις) να έχουν πραγματοποιηθεί από την Περιφέρεια Κρήτης. Τα είδη των δράσεων αυτών ποικίλουν με τα επικρατέστερα να είναι τα «Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια», οι «Πολιτιστικές εκδηλώσεις», το «Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων» καθώς επίσης και οι «Δωρεάν ιατρικές εξετάσεις».

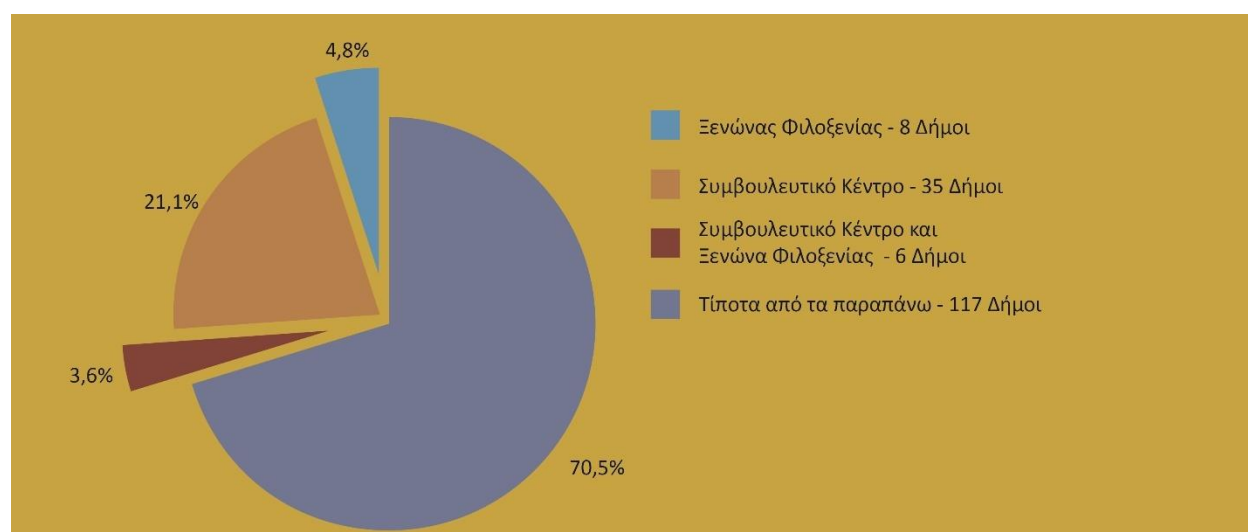
Στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην Περιφέρειά σας;» η επικρατέστερη απάντηση ήταν η ενδοοικογενειακή βία και η ανεργία.

Όσον αφορά την νέα αυτοδιοικητική περίοδο 2024-2028, μέχρι την ημερομηνία συγγραφής της Έκθεσης έχουν κινήσει τις διαδικασίες σύστασης ΠΕΠΙΣ 12 από τις 13 Περιφέρειες. Εν εξελίξει είναι η ολοκλήρωση της σύστασης των ΠΕΠΙΣ στο σύνολό τους.

3.4. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών

Ερώτηση 10: Διαθέτετε δομές αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών;

Γράφημα 8

Σύμφωνα με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, το 70,5% των Δήμων (117 Δήμοι) απάντησαν πως δεν διαθέτουν κάποια δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών, ενώ το 21,1% (35 Δήμοι) απάντησαν πως διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο. Οι 8 από τους 166 Δήμους (4,8%) απάντησαν πως διαθέτουν Ξενώνα Φιλοξενίας ενώ 6 Δήμοι (3,6%) απάντησαν πως διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και σε αυτό το σημείο τα πραγματικά δεδομένα που έχει στην διάθεσή της η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) στο σύνολο των 166 Δήμων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο, λειτουργούν 30 Συμβουλευτικά Κέντρα. Παρατηρώντας το γράφημα βλέπουμε ότι 41 Δήμοι έχουν επιλέξει ως δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών την απάντηση «Συμβουλευτικό Κέντρο» ή «Συμβουλευτικό κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας». Η διαφορά των 11 Δήμων που προκύπτει αναφέρεται είτε σε Συμβουλευτικά Κέντρα που ανήκουν σε όμορους Δήμους και άρα έχουν προσμετρηθεί δύο φορές είτε σε Δήμους που, ενώ διαθέτουν δομή Συμβουλευτικού Κέντρου, δεν επέλεξαν την κατάλληλη απάντηση.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΑΔ και του ευρύτερου δικτύου, για το σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, ανέρχονται σε 44. Οι Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 20 στο σύνολό τους (οι 2 Ξενώνες Φιλοξενίας είναι του ΕΚΚΑ).

Ερώτηση 11: *Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, που παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;*

Οι πιο συχνές απαντήσεις που δόθηκαν στην ερώτηση για την παραπομπή των περιστατικών βίας κατά των γυναικών στην περίπτωση που δεν υπάρχει στον Δήμο κάποια αρμόδια δομή, ήταν οι εξής:

- Δομές ΓΓΙΑΔ (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Γραμμή SOS 15900)
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- Εισαγγελία
- Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ)
- Κέντρα Κοινότητας
- Κοινωνική Υπηρεσία

Ερώτηση 12: *Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;*

Από το σύνολο των 166 Δήμων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο, οι 157 (94,6%) απάντησαν στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;». Έχει δε ενδιαφέρον ότι από τους 157 Δήμους, οι 105 (58,0%) ανέφεραν παραπάνω από ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο τους.

Αναλυτικότερα, οι απαντήσεις αφορούσαν σε ποσοστό 52,2% (82 αναφορές) την ανεργία των γυναικών, ενώ σε ποσοστό 31,9% (50 αναφορές) την άσκηση βίας σε βάρος τους (σωματική, ψυχολογική, λεκτική, σεξουαλική και οικονομική). Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι απαντήσεις που περιλαμβάνουν την απουσία ευκαιριών και την δυσκολία ανεύρεσης εργασίας σε ποσοστό 18,5% (29 αναφορές), καθώς και την εργασιακή ανισότητα όπως και άλλα εργασιακά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες (7,0% ή 11 αναφορές). Πολύ συχνό πρόβλημα, επίσης, συνιστά η απουσία ή η υποστελέχωση διαφόρων δομών (19,1% ή 30 αναφορές), όπως συμβουλευτικά κέντρα, ΚΔΑΠ, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΑΠΗ, δομές φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και ΚΕΠΑ.

Ταυτόχρονα, οι αναφορές σε οικονομικά προβλήματα ή οι περιπτώσεις φτώχειας ανέρχονται στο 12,1% των απαντήσεων (19 αναφορές), ενώ ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 5,7% (9 αναφορές) αναφέρεται στην οικονομική εξάρτηση των γυναικών από το στενό οικογενειακό τους περιβάλλον. Βάσει των απαντήσεων, σημαντικό πρόβλημα συνιστά, επίσης, ο φόβος του στιγματισμού και τα κοινωνικά στερεότυπα με ποσοστό 10,2% (16 αναφορές) καθώς και η μειωμένη συμμετοχή των γυναικών στα κοινά ή σε κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες (18 αναφορές ή 11,5%). Ακόμη, 23 Δήμοι (14,7%) ανέφεραν ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν προβλήματα απομόνωσης-περιθωριοποίησης, πολλές φορές λόγω των δύσβατων περιοχών που διαμένουν, αλλά και δυσκολίες εναρμόνισης της επαγγελματικής και προσωπικής τους ζωής.

Παράλληλα, υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις αναλφαβητισμού ή πολύ χαμηλού μορφωτικού επιπέδου (10,2% - 16 αναφορές), ιδίως σε περιπτώσεις γυναικών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ενώ θα πρέπει

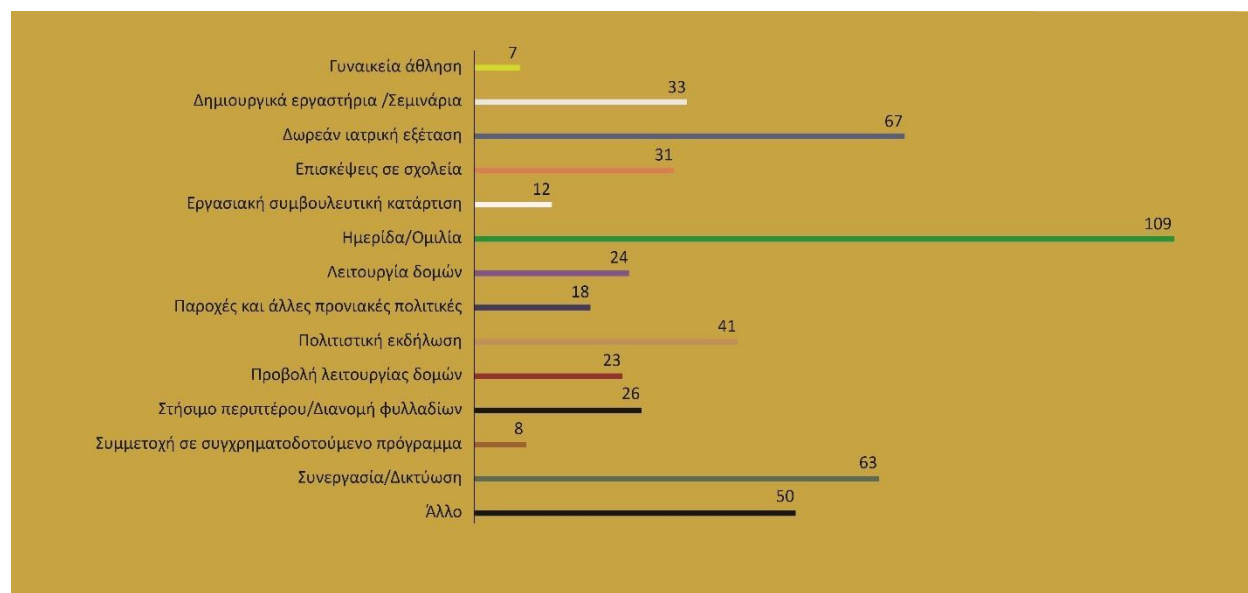
να σημειωθεί ότι, από το σύνολο των απαντήσεων, το 8,9% (14 αναφορές) έκανε λόγο για απουσία νομικής υποστήριξης και ενημέρωσης των γυναικών για τα δικαιώματά τους και για ζητήματα έμφυλης βίας, γενικά.

Τέλος, από το σύνολο των Δήμων που απάντησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση, οι 8 (5,1%) υποστήριξαν ότι υπάρχει ο φόβος και η ανασφάλεια των γυναικών να αναφέρουν περιπτώσεις θυματοποίησής τους στις αρμόδιες υπηρεσίες, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει το 5,1% (8 αναφορές) των απαντήσεων, το οποίο υποστηρίζει ότι είτε δεν γνωρίζουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο τους, είτε είναι ελάχιστα, είτε δεν υπάρχουν καθόλου προβλήματα, σύμφωνα με τη γνώμη τους.

3.5. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Είδος δράσεων

Γράφημα 9

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν και καταγράφηκαν από τους Δήμους μέσω του ερωτηματολογίου για το έτος 2023 ήταν 512. Παρά την μικρότερη συμμετοχή των Δήμων στο ερωτηματολόγιο, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο αριθμός των δράσεων που υλοποιήθηκαν κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα με το 2022. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων ,σε σχέση με την καταγραφή του προηγούμενου έτους 2022 (575 δράσεις) εμφανίζεται παρόμοιος, διαγράφοντας μία μείωση της τάξης του 10%.

Πιο αναλυτικά, παρατηρούμε την αύξηση των δράσεων «Δωρεάν ιατρική εξέταση» (από 54 δράσεις για το 2022 σε 67 για το 2023). Επίσης παρατηρούμε αύξηση στο πλήθος των δράσεων για τις κατηγορίες «Συνεργασία/Δικτύωση» (από 37 δράσεις για το 2022 σε 63 για το 2023), «Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση» και «Προβολή λειτουργίας δομών».

Αναλυτικότερα, η κατανομή με βάση τα ποσοστά του είδους των δράσεων που υλοποίησαν οι Δήμοι το 2023 είναι η εξής:

- Στο είδος «**Ημερίδα/Ομιλία**» καταγράφηκαν 109 καταχωρίσεις, ποσοστό 21,3% του συνολικού αριθμού των δράσεων. Η πλειοψηφία των εν λόγω δράσεων υλοποιήθηκε κυρίως στα πλαίσια της 25ης Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών και της 8ης Μαρτίου, Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Οι υπόλοιπες δράσεις αυτής της κατηγορίας αφορούσαν επίσης την έμφυλη βία, την υγεία των γυναικών και την ενημέρωση και πρόληψη της έμφυλης βίας στο σχολείο και την οικογένεια.
- Στο είδος «**Δωρεάν ιατρική εξέταση**» καταγράφηκαν 67 δράσεις (ποσοστό 13,1% του συνολικού αριθμού των δράσεων). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις κυρίως από κινητές μονάδες όπως τεστ ΠΑΠ, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφία, εμβολιασμούς παιδιών οικογενειών Ρομά, καθώς και δωρεάν υπηρεσίες ψυχικής υγείας για όλες τις δημότισσες.
- 63 δράσεις υλοποιήθηκαν και καταγράφηκαν στο είδος «**Συνεργασία/Δικτύωση**» (12,3%). Οι εν λόγω δράσεις αφορούν κυρίως στη δικτύωση των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων με τις υπόλοιπες κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχουν οι Δήμοι για την καλύτερη συνεργασία αναφορικά με περιστατικά έμφυλης βίας μέσα στην πανδημία αλλά και γενικότερα, όπως και με ΜΚΟ και φορείς που δραστηριοποιούνται σε δομές προσφύγων, καθώς και με τις Περιφέρειες και με τα σχολεία υποδοχής παιδιών προσφύγων των Δήμων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών προσφύγων και των παιδιών τους.
- «**Πολιτιστική εκδήλωση**», 41 εγγραφές (8,0%). Πρόκειται για διαγωνισμούς και εκθέσεις φωτογραφίας, θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών, δωρεές βιβλίων και παρουσιάσεις βιβλίων με θέμα την γυναίκα, την ισότητα των φύλων, την εμπορία ανθρώπων κ.α.
- 33 Δήμοι πραγματοποίησαν δράσεις στο είδος «**Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια**» (6,4%). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται εργαστήρια πολιτιστικού χαρακτήρα απευθυνόμενα σε πολλές κατηγορίες γυναικών (μητέρες, γυναίκες τρίτης ηλικίας, άνεργες κλπ.). Επίσης περιλαμβάνονται συμμετοχικά εργαστήρια που αφορούν γυναίκες πρόσφυγες και γυναίκες Ρομά, καθώς επίσης και βιωματικά εργαστήρια που λαμβάνουν χώρα σε σχολεία και αφορούν την έμφυλη βία.
- «**Επισκέψεις σε σχολεία**», 31 δράσεις (6,1%). Το περιεχόμενο των δράσεων περιλαμβάνει κυρίως συζητήσεις με παιδιά, βιωματικές ασκήσεις και διαδραστικά παιχνίδια.
- «**Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων**», 26 δράσεις (5,1%). Παρατηρείται για ακόμα μία φορά ότι η πλειοψηφία των δράσεων συνδέεται με την ενημέρωση για τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων για τη Βία κατά των γυναικών στους Δήμους.
- «**Λειτουργία δομών**», 24 εγγραφές (4,7%). Οι Δήμοι σε αυτό το πεδίο ανέφεραν τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων, Κέντρων Γυναικών, Ιατρείων Μητρικού Θηλασμού, Παιδικών Σταθμών, Κοινωνικών Παντοπωλείων, Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας Ηλικιωμένων, Κοινωνικών Φροντιστηρίων, Κοινωνικών Φαρμακείων, Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για Ρομά, το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», Δημοτικών Βιβλιοθηκών κ.α.

- **«Προβολή λειτουργίας δομών»**, 23 εγγραφές (4,5%). Σε αυτό το πεδίο συμπεριλαμβάνονται οι συνεντεύξεις στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, η λειτουργία ιστοσελίδων και η διανομή ενημερωτικού υλικού καθώς και άλλες συναφείς δράσεις.
- 18 δράσεις πραγματοποιήθηκαν από Δήμους στο είδος **«Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές»** (3,5%). Σε αυτές περιλαμβάνονται τα προνοιακά και κοινωνικά επιδόματα, οι δράσεις των Κέντρων Κοινότητας Ρομά, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, διανομή τροφίμων, κ.α.
- **«Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση»**, 12 εγγραφές (2,3%) που αφορούν σε υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής που παρέχονται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, αλλά και σε εξειδικευμένα Κέντρα Απασχόλησης των Δήμων με τη μορφή σεμιναρίων και συνεδριών.
- **«Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα»**, 8 εγγραφές (1,6%) που αφορά είτε στη συνέχιση της λειτουργίας των υπαρχουσών δομών (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας, Παιδικό Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κοινωνικά Εστιατόρια) είτε σε ευρωπαϊκά προγράμματα σχεδιασμού πολιτικών ισότητας.
- **«Γυναικεία άθληση»**, 7 εγγραφές (1,4%) που περιλάμβαναν δωρεάν σεμινάρια αυτοάμυνας για γυναίκες, προγράμματα θεραπευτικής γυμναστικής για γυναίκες τρίτης ηλικίας, καθώς και εξειδικευμένα δωρεάν προγράμματα γυμναστικής και χορού αποκλειστικά για γυναίκες.

Τέλος, εκτός του συνολικά αυξημένου αριθμού δράσεων ανά Δήμο (πραγματοποιήθηκαν αναλογικά 3 δράσεις από κάθε Δήμο) για το έτος 2023, όπως και για το 2022, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η γεωγραφική διασπορά των δράσεων. Παρατηρούμε ότι ορισμένοι Δήμοι με μικρό πληθυσμό, εκτός των ευρύτερων ορίων των μεγάλων πόλεων της χώρας, πραγματοποίησαν κατ' αναλογία σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό δράσεων.

Στο παραπάνω γράφημα παρουσιάζονται οι κατανομές των δράσεων στα θεματικά πεδία της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών», της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις», της «Υγείας», της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης», της «Αγοράς εργασίας – Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» του θεματικού πεδίου «Πολιτισμός και αθλητισμός», των «ΜΜΕ» και τέλος της «Ισόρροπης συμμετοχής των γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων».

Πιο αναλυτικά, δεδομένου ότι η απάντηση στην ερώτηση που σχετίζεται με το θεματικό πεδίο της κάθε δράσης μπορούσε να λάβει πολλαπλές επιλογές, τα αποτελέσματα έχουν πάρει την παρακάτω μορφή: το θεματικό πεδίο της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών» με 234 καταγραφές, αντιπροσωπεύει το 34,1% του συνόλου των απαντήσεων. Οι δράσεις που καταγράφηκαν στο θεματικό πεδίο της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις» ήταν 169 ή ,ισοδύναμα, το 24,6% του συνολικού ποσοστού. Το τρίτο μεγαλύτερο θεματικό πεδίο του ερωτηματολογίου, όπως φαίνεται και στο *Γράφημα 10*, είναι αυτό της «Υγείας» με 138 καταχωρίσεις (20,1%), ενώ με ποσοστά κάτω του 10,0% του συνόλου των απαντήσεων για τις δράσεις εμφανίζονται τα θεματικά πεδία της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης» (62 καταχωρίσεις, 9,0%) του «Πολιτισμού και Αθλητισμού» (41 καταχωρίσεις, 6,0%), της «Αγοράς εργασίας - Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» (10 καταχωρίσεις, 1,4%), της «Ισόρροπης συμμετοχής γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων» (4 καταχωρίσεις, 0,6%) και τέλος των «ΜΜΕ» με 29 καταχωρίσεις, δηλαδή το 4,2% του συνολικού αριθμού των εισαγωγών.

4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι, ανά είδος δράσης, καλές πρακτικές που πραγματοποιηθήκαν από Δήμους και Περιφέρειες κατά το έτος 2023, όπως αυτές καταγράφηκαν μέσα στις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Στόχος είναι να αποτελέσουν ενδεικτικά παραδείγματα για όλους τους Δήμους και τις Περιφέρειες που επιθυμούν μελλοντικά να αναπτύξουν παρόμοιες δράσεις ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της κάθε περιοχής.

Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των Δήμων και των Περιφερειών, οι δράσεις ήταν αρκετές και οι περισσότερες είχαν ως σκοπό να προσφέρουν βοήθεια και να εμψυχώσουν τις γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, τις εγκύους αλλά και τις μητέρες, τις γυναίκες επιχειρηματίες αλλά και τις άνεργες γυναίκες, τις γυναίκες καλλιτέχνιδες, τις φοιτήτριες και τις γυναίκες του ακαδημαϊκού χώρου. Το μεγαλύτερο όμως κομμάτι των δράσεων σε αυτή την Έρευνα, όπως και σε όλες τις Έρευνες των προηγούμενων ετών, περιλαμβάνει την καταπολέμηση της έμφυλης βίας, της βίας κατά των γυναικών.

Πίνακας 4

Είδος δράσεων	Περιγραφή δράσεων
Δωρεάν ιατρική εξέταση	<p>Οι Δήμοι Αγίας Βαρβάρας, Αλμωπίας, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Ανατολικής Σάμου, Ανδρίτσαινας – Κρεστένων, Αντιπάρου, Αρταίων, Αχαρνών, Βριλησίων, Ζωγράφου, Θεσσαλονίκης, Ιλίου, Καλαμαριάς, Ύδρας, Χαλκιδέων, Χανίων, Χερσονήσου και πολλοί ακόμα Δήμοι προχώρησαν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων που αφορούσαν την παροχή δωρεάν ιατρικών εξετάσεων σε γυναίκες δημότισσες.</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρουμε την λειτουργία Ομάδων Νοητικής και Ψυχικής Ενδυνάμωσης του Συμβουλευτικού Σταθμού Άνοιας του Δήμου Γαλατσίου που στόχο έχουν τον έλεγχο, την ενίσχυση της μνήμης καθώς επίσης και την πρόληψη της άνοιας σε ευάλωτες γυναίκες.</p> <p>Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη με την παροχή δωρεάν γυναικολογικών εξετάσεων είναι ένα θετικό βήμα προς την προώθηση της ισότητας των φύλων. Η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και είναι ένα βοηθητικό μέτρο, ιδίως για τις γυναίκες που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά σε τέτοιες υπηρεσίες. Επιπλέον οι τακτικές εξετάσεις βοηθούν στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας αλλά και στην ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να έχουν πλήρη εικόνα για την υγεία τους και να είναι διαρκώς ενημερωμένες.</p>

<p>Πολιτιστική εκδήλωση</p>	<p>Ο Δήμος Τεμπών, ο Δήμος Αλεξάνδρειας, ο Δήμος Σερρών, ο Δήμος Παπάγου – Χολαργού, ο Δήμος Κοζάνης και άλλοι Δήμοι διοργάνωσαν πολιτιστικές δράσεις όπως τιμητικές εκδηλώσεις, εκθέσεις φωτογραφίας, παρουσιάσεις βιβλίων, θεατρικές παραστάσεις και δράσεις ενημέρωσης. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων στην κατηγορία «Πολιτιστική εκδήλωση» ανήλθε σε 41.</p> <p>Ο Δήμος Κηφισιάς πραγματοποίησε εκδήλωση με θέμα «Γυναίκα και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ο ρόλος των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας (ΔΕΠΙΣ)». Η εκδήλωση αποσκοπούσε στην ανάδειξη του ρόλου των γυναικών στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην ενημέρωση του κοινού για τα σχέδια δράσης των ΔΕΠΙΣ σε τοπικό επίπεδο.</p> <p>Μία πολιτιστική εκδήλωση όπως μία έκθεση φωτογραφίας ή μία παρουσίαση βιβλίου μπορεί να εξυπηρετήσει πολλαπλούς σκοπούς και να συμβάλει στην επίτευξη της ισότητας των φύλων. Ένα έργο τέχνης μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό μέσο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Επίσης, μπορεί να αναδείξει τα προβλήματα των γυναικών και την ανάγκη για υποστήριξη και κατανόηση από την ευρύτερη κοινότητα. Μια πολιτιστική εκδήλωση εμπλέκει την τοπική κοινότητα, ενθαρρύνοντας το διάλογο και τις συζητήσεις σχετικά με την ισότητα των φύλων και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες.</p>
<p>Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια</p>	<p>Η βιωματική δράση ευαισθητοποίησης “Βγες από την παγίδα της έμφυλης βίας” η οποία πραγματοποιήθηκε από τον Δήμο Κερατσινίου – Δραπετσώνας και ως ομάδα – στόχο είχε μαθήτριες και μαθητές των ΕΝΕΓΥ-Λ Πειραιά και Δραπετσώνας αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα δράσης «Δημιουργικού εργαστηρίου». Τα παιδιά μέσα από ένα διαδραστικό παιχνίδι ήρθαν αντιμέτωπα με το αδιέξοδο των γυναικών που δέχονται βία και μπήκαν στην διαδικασία της εύρεσης λύσεων. Στο ίδιο είδος καταγράφηκαν άλλες 33 δράσεις από διάφορους Δήμους.</p> <p>Ο Δήμος Παλαιού Φαλήρου προχώρησε στην υλοποίηση δημιουργικών εργαστηρίων με θέμα: «Ανάπτυξη της Κοινωνικότητας και του Ομαδικού Πνεύματος μέσω της Μουσικής».</p> <p>Οι δράσεις αυτές επικεντρώνονται σε ένα κρίσιμο ζήτημα, αφού η βία κατά των γυναικών αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Μέσα από τις δράσεις αυτές υπογραμμίζεται η σημασία της αντιμετώπισης της βίας και της κακοποίησης που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Επίσης, τέτοιου είδους δράσεις συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις διάφορες μορφές βίας που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για την προώθηση της ισότητας των φύλων, καθώς αμφισβητεί τις επιβλαβείς πεποιθήσεις και στάσεις που διακινούν τη βία.</p>

<p>Επισκέψεις σε σχολεία</p>	<p>Ο Δήμος Νέστου πραγματοποίησε δράσεις βιωματικών εργαστηρίων και ομιλίες στον μαθητικό πληθυσμό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με ποικιλία θεμάτων όπως: η ορθή χρήση του διαδικτύου, η αυτοπεποίθηση, η μετάβαση από το Γυμνάσιο στο Λύκειο, η ενδοσχολική βία, το άγχος και τρόποι διαχείρισής του. Συνολικά καταγράφηκαν 31 παρόμοιες δράσεις σε διάφορους Δήμους.</p> <p>Γενικότερα οι επισκέψεις στα σχολεία με στόχο την ευαισθητοποίηση μαθητών και απασχολούμενων στον χώρο της εκπαίδευσης σχετικά με τα στερεότυπα των φύλων και την έμφυλη βία θεωρείται μια εξαιρετική πρακτική για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μέσα από την ενίσχυση και την πληροφόρηση που θα λάβει η εκπαιδευτική κοινότητα θα είναι σε θέση να αμφισβητήσει τα στερεότυπα των φύλων, τους κοινωνικούς κανόνες και ρόλους και να προωθήσει την ισότητα.</p>
<p>Ημερίδα/Ομιλία</p>	<p>Στο είδος δράσης «Ημερίδα/Ομιλία» καταγράφηκαν 109 δράσεις σε διάφορους Δήμους.</p> <p>Ο Δήμος Μαραθώνα, στο Μουσείο Μαραθωνίου Δρόμου, με αφορμή την Ημέρα της Γυναίκας πραγματοποίησε εκδήλωση με θέμα την πρόληψη οικιακών εγκυμμάτων με ομιλήτρια την εγκυματία Αντριέλα Τζόκα.</p> <p>Ο Δήμος Γλυφάδας πραγματοποίησε δράση ενημερωτικής ομιλίας για την εμμηνόπαυση με τίτλο "Εμμηνόπαυση: μια νέα αρχή", σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Κλιμακτηρίου και Εμμηνόπαυσης.</p> <p>Τέτοιες ημερίδες ενημέρωσης εξυπηρετούν σημαντικούς σκοπούς για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μπορούν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μέτρων για την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και να προσφέρουν πρότυπα που θα εμπνεύσουν ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια και οι γυναίκες να αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Ακόμα είναι μια ευκαιρία να έρθουν σε επαφή διάφοροι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των φορέων χάραξης πολιτικής, των ακτιβιστών, των οργανώσεων και των μελών της κοινότητας, για να συνεργαστούν και να εργαστούν για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στις δομές εξουσίας.</p>

<p>Εργασιακή συμβουλευτική/Κατάρτιση</p>	<p>Το Γραφείο Εργασιακής Συμβουλευτικής του Δήμου Καλαμαριάς σε συνεργασία με νομικούς του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ πραγματοποίησε ενημερωτική συνάντηση σχετικά με το συνταξιοδοτικό και το ασφαλιστικό σύστημα. Στην συνάντηση πραγματοποιήθηκε ενημέρωση για τα εργασιακά δικαιώματα σε εργαζόμενες/ους και άνεργες/ους δημότες και δημότισσες. Επίσης, ο ίδιος Δήμος διοργάνωσε ενημερωτική συνάντηση σχετικά με την ενδυνάμωση των γυναικών στην εργασία σε συνεργασία με την ΑμΚΕ IASIS At Work.</p> <p>Από τον Δήμο Κρωπίας υλοποιήθηκε το πρόγραμμα «Be The Light» με θέμα τον επαγγελματικό προσανατολισμό σε μαθήτριες και μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου.</p> <p>Ο Δήμος Βέροιας υλοποίησε ενημερωτική συνάντηση ευαισθητοποίησης για την προώθηση και υλοποίηση του προγράμματος επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση γυναικών θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.</p> <p>Η εργασιακή συμβουλευτική και κατάρτιση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων.</p>
<p>Γυναικεία άθληση</p>	<p>Οι Δήμοι Αιγάλεω, Ανωγείων, Δωρίδος, Θεσσαλονίκης και Ρεθύμνης πραγματοποίησαν μαθήματα αυτοάμυνας, σεμινάρια αυτοπροστασίας, δημιούργησαν τμήματα θεραπευτικής γυμναστικής, κ.α. στο πλαίσιο του είδους δράσης «Γυναικεία άθληση».</p>
<p>Άλλο</p>	<p>Η απόδοση σε κώδικα Braille του Σχεδίου Δράσης για την ένταξη της ισότητας των φύλων, δράση που υλοποιήθηκε από τον Δήμο Κοζάνης, είναι αδιαμφησβήτητα μία από τις σπουδαιότερες δράσεις του 2023 που συνοδεύεται από ένα ηχηρό μήνυμα για ουσιαστική ισότητα των φύλων και ίσες ευκαιρίες για όλες και όλους.</p> <p>Ο Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης τίμησε την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας με μία συμβολική ανθοφύτευση.</p> <p>Το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Δήμου Σερρών, η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας Δήμου Σερρών και το Τμήμα Δρομέων Υγείας Πανσερραϊκού διοργάνωσαν συμβολική δρομική αθλητική διαδρομή για την έμφυλη βία με τίτλο «Μαζί Σπάμε τη Σιωπή – Τρέχουμε ενάντια στη βία κατά των γυναικών»</p>

5. Συμπεράσματα

Η ανταπόκριση των Δήμων και των Περιφερειών στο ερωτηματολόγιο της ΓΓΙΑΔ παρουσιάζει αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια. Σε αντίθεση με τις προηγούμενες χρονιές, το έτος 2023 αποτέλεσε μια χρονιά με ελαφρώς μειωμένη συνεισφορά η οποία όμως δεν έπεσε κάτω από το 50% του συνολικού αριθμού των Δήμων. Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, ο αριθμός των δράσεων ανά Δήμο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, παρά την μικρότερη συμμετοχή, εμφανίζεται ελαφρώς αυξημένος.

Με βάση τα παραπάνω, οι προτάσεις της μελέτης προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τα επόμενα έτη συνοψίζονται παρακάτω:

- Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. στην κατεύθυνση της πραγματοποίησης περαιτέρω δράσεων και συνεργειών με αρμόδιους φορείς με σκοπό:
 - την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες στους εναπομείναντες Δήμους που δεν έχουν προχωρήσει ακόμα στην υπογραφή της,
 - την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων των Δήμων και των Περιφερειών για το πλαίσιο άσκησης πολιτικής ισότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση, το περιεχόμενο της Χάρτας Ισότητας και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της υπογραφής της,
 - την εκπαίδευση του προσωπικού των Δήμων για την κατάρτιση των Σχεδίων Ισότητας,
- Αναφορικά με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ), την σύστασή τους και τις συνεδριάσεις τους, προτείνεται:
 - η άμεση σύσταση ΔΕΠΙΣ από τους Δήμους που δεν το έχουν κάνει μέχρι τώρα,
 - η συνεδρίαση των ΔΕΠΙΣ όλων των Δήμων σε τακτική βάση, ενδεικτικά μία φορά κάθε τρεις μήνες.
- Αναφορικά με την δικτύωση των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ), προτείνεται:
 - η αλληλοτροφοδότηση των Δήμων με σχετικό ενημερωτικό υλικό για θέματα ισότητας των φύλων,
 - η ανταλλαγή προτάσεων αναφορικά με δράσεις που υλοποιούνται από τις ΔΕΠΙΣ.
- Σχετικά με την συγκρότηση Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ), προτείνεται:

- η συνεχής υπόμνηση της σχετικής νομοθεσίας (άρθρο 7 του Ν. 4604/2019) στις Περιφέρειες που δεν έχουν συγκροτήσει ΠΕΠΙΣ,
 - η ενεργοποίηση των ήδη υφιστάμενων ΠΕΠΙΣ (συχνότερες συνεδριάσεις, κ.α.),
 - η υλοποίηση δράσεων σε συνεργασία με τις ΔΕΠΙΣ των Δήμων της Περιφέρειας,
 - η ενημέρωση των Περιφερειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την σχετική νομοθεσία.
- Τήρηση σε ετήσια βάση στατιστικών στοιχείων για την κατά φύλο συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού (Περιφερειακά και Δημοτικά Συμβούλια) με την βοήθεια της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ).
 - Τακτικές συναντήσεις μεταξύ των Γραφείων Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης των Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και των Αυτοτελών Γραφείων των Περιφερειών.

6. Βιβλιογραφία

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (2023). Ετήσια Έκθεση 2022 – Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2022). Ετήσια Έκθεση 2021 – Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2021). Ετήσια Έκθεση 2020 – Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2021). Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025.

Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2020). Ετήσια Έκθεση 2019. Η Πρόοδος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (2019). Ετήσια Έκθεση 2018. Η Πρόοδος του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2018). Ετήσια Έκθεση 2017. Η Πρόοδος των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Χώρα. Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2017). Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων (2011). Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013. Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.

Βουγιούκα, Α., Θελερίτη, Μ., Οικονόμου, Μ., Βάσσου, Β. (2012). Οδηγός για την ένταξη της οπτικής του φύλου (gendermainstreaming) στην κοινωνική πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο & της κατάρτισης του προϋπολογισμού των δήμων με την οπτική του φύλου (gender budgeting). Α. Ηλικιωμένες Γυναίκες, Β. Γυναίκες Ρομά, Γ.Γυναίκες με αναπηρία, Δ. Μετανάστριες, εκπονήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος Progree, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Μάρη, Ε. & Μπίρμπας, Δ. (2011). Οδηγός Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, «Ενθάρρυνση και Υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Στρατηγάκη, Μ. (2007). Το Φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Council of Europe- Centre of Expertise for Good Governance (2021). Participation of women in political life at the local level in Greece. Study and Policy Advice. Strasbourg.

Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από το αρμόδιο όργανο της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ).

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία:

Όνομασία Δήμου:

Ταχυδρομική Διεύθυνση Δήμου:

Διεύθυνση ιστοσελίδας (site) Δήμου:

Όνομα & ιδιότητα υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

email υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Τηλέφωνο υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου:

ΕΝΤΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

1. Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, οι οποίες καλούνται να την υπογράψουν, να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων, και να υλοποιήσουν, εντός της επικράτειάς τους, τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στη Χάρτα.

- Ναι
- Όχι

2. Έχει υπογράψει ο Δήμος σας την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες" (έως 31/12/2023);

- Ναι
- Όχι

- Όχι, αλλά προτιθέμεθα να την υπογράψουμε το 2024

3. Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

Η Υπηρεσιακή Μονάδα Πολιτικών Ισότητας των Φύλων σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και των ανδρών σε όλους τους τομείς (άρθρο 97 του Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»).

- Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Διεύθυνση Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Τίποτα από τα παραπάνω

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4. Εάν δεν διαθέτει ο Δήμος σας τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

5. Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

- Ναι
- Όχι

6. Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.4604/2019 "Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας" σε κάθε δήμο συνιστάται Δημοτική Επιτροπή Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το δημοτικό συμβούλιο, όργανο. Οι ΔΕΠΙΣ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων, υποστηρίζουν την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές των δήμων συμμετέχοντας στην εκπόνηση σχετικών σχεδίων δράσης, εισηγούμενη προτάσεις για τη λήψη αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων προς τα αρμόδια όργανα των δήμων και συνεργαζόμενη με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς τους καθώς και με τις δομές του δικτύου της ΓΓΟΠΙΦ και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου παρέχονται στην εγκύκλιο της ΓΓΟΠΙΦ 1/2020.

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 9)

7. Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2023;

- Κάθε 15 μέρες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε μήνα(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 2 μήνες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 4 μήνες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 6 μήνες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε χρόνο(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Δεν έχει συνεδριάσει(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κατά περίπτωση
- Άλλο(μετάβαση σε ερώτημα 9)

8. Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/σεις;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

9. Διαθέτετε Σχέδιο Δράσης του Δήμου για την Ισότητα των Φύλων;

Κάθε Δήμος που υπογράφει τη Χάρτα, εντός εύλογης χρονικής προθεσμίας (η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 έτη) από την ημερομηνία υπογραφής, αναλαμβάνει να καταρτίσει και να υιοθετήσει το δικό του Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming) και, στη συνέχεια, να το εφαρμόζει. Το Σχέδιο Δράσης ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες του Δήμου, τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει και τους πόρους που θα διαθέσει, για την υλοποίηση της Χάρτας και των δεσμεύσεών της. Αποτελεί προϊόν διαβουλεύσεων με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς, αξιολογείται και επικαιροποιείται ανάλογα με τις αναγκαιότητες που προκύπτουν και εντοπίζονται.

- Ναι
- Όχι (μετάβαση σε ερώτημα 11)

10. Παρακαλούμε παραθέστε τον σύνδεσμο (link) που οδηγεί στο αναρτημένο Σχέδιο Δράσης στον ιστότοπο (site) του Δήμου:

(κείμενο σύντομης απάντησης)

ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ Ν.4604/2019

11. Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 13)

12. Με ποιες ΔΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τους Δήμους στους οποίους ανήκουν οι εν λόγω ΔΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

13. Βρίσκεστε σε συνεργασία με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς σας ή με άλλες ΠΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 15)

14. Με ποιες ΠΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τις Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι εν λόγω ΠΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

ΔΟΜΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

15. Επιλέξτε αν διαθέτετε ή όχι Δομές Αντιμετώπισης της Βίας κατά των Γυναικών και ποιες είναι αυτές;

- Συμβουλευτικό Κέντρο(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Ξενώνας Φιλοξενίας(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Τίποτα από τα παραπάνω

16. Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, που παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;

- Συμβουλευτικό Κέντρο όμορου Δήμου

- Ξενώνας Φιλοξενίας όμορου Δήμου
- Γραμμή SOS 15900
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- Αστυνομία
- Εισαγγελία
- Άλλο

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ-ΔΡΑΣΕΩΝ

17. Έχετε υλοποιήσει κάποια Παρέμβαση-Δράση στον Δήμο σας για την Προώθηση των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 27)

Μας ενδιαφέρει μια περιεκτική περιγραφή της δράσης, π.χ.:

- *Ενημερωτική ημερίδα για την κακοποίηση των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας εξάλειψης της βίας*
- *Δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (testrap, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφικός έλεγχος) με παράλληλη διανομή του εντύπου της Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. για την ενδοοικογενειακή βία*
- *Συνδρομή ομάδων γυναικών για δημιουργία εκθέσεων τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και παραδοσιακών υφαντών και κεντημάτων*
- *Δωρεάν σεμινάριο αυτοάμυνας KRAV MAGA για γυναίκες*
- *Ομιλία σε σχέση με τη βία στην οικογένεια, τα όρια και την ευαλωτότητα των παιδιών στους γονείς των μαθητών δημοτικών σχολείων*
- *Παρουσίαση του Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών του Δήμου σε εκπομπή του τοπικού καναλιού*
- *Οργανώθηκε ενημερωτική καμπάνια για την γνωστοποίηση στην τοπική κοινωνία της ύπαρξης του κέντρου συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών- θυμάτων βίας του Δήμου*
- *Τοποθετήθηκε περίπτερο και μοιράστηκαν φυλλάδια*

- Δομές παροχής φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων και παιδιών ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας

- Δημιουργική απασχόληση ασθενών γυναικών με μέτρια άνοια.

18. Είδος δράσης:

- Ημερίδα/Ομιλία
- Προβολή λειτουργίας δομών
- Λειτουργία δομών
- Δωρεάν ιατρική εξέταση
- Επισκέψεις σε σχολεία
- Πολιτιστική εκδήλωση
- Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση
- Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές
- Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα
- Συνεργασία/Δικτύωση
- Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων
- Γυναικεία άθληση
- Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια
- Άλλο

19. Περιγραφή δράσης:

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

20. Θεματικό πεδίο που εντάσσεται η δράση:

- Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Έμφυλη βία/βία κατά των γυναικών
- Αγορά εργασίας - Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Πολιτισμός και αθλητισμός
- ΜΜΕ
- Υγεία
- Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων

21. Ομάδα-στόχος δράσης:

- Όλες/οι δημότισσες/ες
- Γυναίκες δημότισσες
- Ειδική κατηγορία γυναικών (π.χ. γυναίκες μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, τοξικομανείς, αποφυλακισμένες, κ.α.)
- Άνδρες δημότες
- Ειδική κατηγορία ανδρών (π.χ. θύτες ενδοοικογενειακής βίας)
- Άλλο:

22. Εάν στην προηγούμενη ερώτηση επιλέξατε ως απάντηση "ειδική κατηγορία γυναικών" ή "ειδική κατηγορία ανδρών", παρακαλούμε περιγράψτε τα χαρακτηριστικά της.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

23. Αριθμός ωφελούμενων δράσης (κατά προσέγγιση):

(κείμενο σύντομης απάντησης)

24. Κόστος κατά προσέγγιση (€):

- 0
- 1-100
- 100-500
- 500-1.000
- 1.000-10.000

- Άλλο:

25. Χρηματοδότηση:

- Ιδιωτική
- Δημόσια
- Ευρωπαϊκή/Συγχρηματοδότηση
- Άλλο:

26. Έχετε κάνει και άλλες δράσεις;

- Ναι(μετάβαση σε ερώτημα 18)
- Όχι

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

27. Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)